

Oude Pekela Kerklaan 14, 16 en 18

QuickScan

JM ecologie b.v., 2023

QuickScan Oude Pekela, Kerklaan 14, 16 en 18

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming

Rapportnummer

R23.089

Status

0.3 (concept)

Datum

07-06-2023

Opdrachtgever

FD Caravans
Kerklaan 16
9665 PB Oude Pekela

Auteur

P. Schutten

Controle

Jildou Dekker

Voorpagina

Links plangebied, rechts bestaand bedrijf

Te citeren als

Schutten, P.H., 2023. QuickScan Oude Pekela, Kerklaan 14, 16 en 18; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R23.089 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Copyright

© 2023 JM ecologie b.v.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Globale ligging	1
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland	2
1.4	Scope van de QuickScan	3
1.5	Werkwijze	4
2	Beschrijving locatie en ingreep	5
2.1	Locatie	5
2.2	Ingreep	7
3	Resultaten bureaustudie en veldbezoek	8
3.1	Bureaustudie (NDFF)	8
3.2	Veldbezoek	8
4	Effecten en gevolgen	17
4.1	Overzicht beschermde soorten	17
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	18
5	Vervolgstappen	20
5.1	Algemene broedvogels	20
5.2	Vleermuizen	21
5.3	Nader onderzoek steenmarter	22
5.4	Nader onderzoek bunzing	22
5.5	Nader onderzoek haas	22
5.6	Nader onderzoek grote bosmuis	23
5.7	Nader onderzoek poelkikker	23
5.8	Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	23
6	Conclusie	24
	Geraadpleegde bronnen	25
	Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie	i

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van FD Caravans heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soortenbescherming uitgevoerd ten behoeve van het uitbreiden van het bestaande werkterrein van FD Caravans aan de Kerklaan 14,16 en 18 in Oude Pekela, gemeente Pekela, provincie Groningen. Om te onderzoeken hoe de geplande voornemens zich verhouden tot (potentieel) aanwezige beschermde soorten in en nabij het plangebied en of deze negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen, is er een QuickScan uitgevoerd.

1.2 Globale ligging

Het plangebied is gelegen aan de Kerklaan 14, 16 en 18 te Oude Pekela. Oude Pekela is een klein dorp in het oosten van de provincie Groningen. De omgeving van het plangebied bestaat voornamelijk uit een urbane samenstelling, maar ook uit kleinere bosschages, een park met een kinderboerderij (ten noordoosten van het plangebied) en landerijen met een agrarische bestemming (noord en noordwestelijk van het plangebied). Ten zuiden van het plangebied bevindt zich een begraafplaats. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood) in Oude Pekela (bron achtergrond: Esri).

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen), maar vindt zijn oorsprong in de Wnb. Na de decentralisatie (2017) zijn enkele provincies andere namen gaan voeren voor de NNN. Tot slot bestaan er diverse provinciaal beschermde natuurgebieden. De bescherming van deze gebieden wordt middels provinciaal beleid geregeld en valt derhalve tevens niet onder de Wet natuurbescherming.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In aanvulling op de Vogelrichtlijn, geldt er voor een aantal vogelsoorten die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren een jaarrond bescherming van de nesten. De meeste provincies en het Rijk hanteren de "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012". Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Voor deze laatste categorie geldt alleen een jaarrond beschermde status indien ecologisch zwaarwegende omstandigheden dat rechtvaardigen. In de provincies Overijssel, Flevoland en Limburg geldt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten, waarin een andere categorisering is aangebracht. In de provincie Friesland treedt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten in werking met ingang van de Omgevingswet. De provincie Groningen hanteert geen officiële lijst, maar stelt dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan, zolang dit niet leidt tot het beschadigen van de functionaliteit van een vaste voortplantings- of rustplaats. Tevens mag de verstoring er niet toe leiden dat de leefomgeving die nodig is om de vaste voortplantings- of rustplaats te laten functioneren, in het geding komt.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen één of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande wijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, NatuurNetwerk Nederland en overige provinciale gebiedsbescherming) en de bescherming Houtopstanden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen en rond het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande werkzaamheden en/of wijziging meerdere jaren wordt, of indien de omstandigheden significant wijzigen, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog Peter Schutten van JM ecologie b.v. op 31 mei 2023. Het bezoek is uitgevoerd van 16:00 tot 16:30 uur, bij 18°C en 3 Bft, op licht bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden en/of wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen aan de Kerklaan 14, 16 en 18 te Oude Pekela. Oude Pekela is een klein dorp in het oosten van de provincie Groningen. De omgeving van het plangebied bestaat uit een urbane samenstelling, agrarische percelen, een begraafplaats en een kinderboerderij in een park.

Het plangebied zelf bestaat uit een grotendeels braakliggend terrein van ongeveer 7.000 vierkante meter met rondom (m.u.v. het oosten) watergangen, in het noorden een zandbult en in het zuiden (voornamelijk langs de Kerklaan) een afscheiding welke voornamelijk bestaat uit bomen en struiken en waar ook een watergang doorheen loopt. Het bedrijfsterrein zelf bestaat uit een grote loods met onder andere opslag- en kantoorruimten, een woning (Kerklaan 18) en veel bestrating met daarop stacaravans. In afbeelding 2.1 is een globaal overzicht weergegeven van het terrein waar gewerkt zal worden.

Afbeelding 2.1. Globaal overzicht werkterrein (rood) (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Overzicht plangebied vanaf oprit (1).

Afbeelding 2.3. Overzicht plangebied vanaf oprit (2).

Afbeelding 2.4. Plangebied vanaf Provinciale weg.

Afbeelding 2.5. Overzicht houtige afscheiding Kerklaan.

Afbeelding 2.6. Te dempen watergang in plangebied.

Afbeelding 2.7. Indicatie ruigte afscheiding Kerklaan.

2.2 Ingreep

De opdrachtgever is voornemens het eerder aangegeven braakliggende terrein in te richten ten behoeve van het bedrijf, welke zich bezig houdt met onder andere het verkopen van stacaravans en mobiele chalets. Hierbij wordt de sloot tussen het bestaande bedrijfsterrein en de braakliggende grond gedempt en vervangen door een duiker. Tevens wordt een nieuwe entree voor het bedrijfsterrein aangebracht halverwege de afscheiding met de Kerklaan, welke voornamelijk bestaat uit bomen en struiken, waar een klein deel van gerooid zal worden. Hierbij wordt ook een deel van de watergang gedempt en vervangen door een duiker. Op het perceel worden parkeerplaatsen aangebracht en het perceel wordt bestraat waarbij aan de randen grasbetontegels zullen worden toegepast. Er wordt in deze QuickScan niet getoetst op het toekomstige gebruik van het terrein en de invloeden hiervan op de omliggende flora en fauna. In afbeelding 2.8 is een globale schets weergegeven. Het is onbekend wanneer de uitvoering voorgenomen is te plaatsvinden.

Afbeelding 2.8. Globale schets van werkzaamheden (bron: De Goede Bestuursrecht).

3 Resultaten bureaustudie en veldbezoek

3.1 Bureaustudie (NDFF)

Om een inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde natuurwaarden binnen en in de omgeving van het plangebied, wordt onder andere gekeken naar de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In deze database staan gevalideerde waarnemingen van zowel beschermde, als niet-beschermde soorten. Om een representatief beeld te krijgen van de mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen vijf jaar binnen, en in een straal van 2500 meter rondom het plangebied. In onderstaande tabel zijn de bekende beschermde soorten uit de NDFF weergegeven.

Tabel 3.1. Uit de bureaustudie bekende vogels met jaarrond beschermde nesten, Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (bron: NDFF).

Soortgroep	Soortnaam	Beschermingsregime (Wnb)
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Boomvalk	Artikel 3.1
	Buizerd	Artikel 3.1
	Gierzwaluw	Artikel 3.1
	Grote gele kwikstaart	Artikel 3.1
	Havik	Artikel 3.1
	Huismus	Artikel 3.1
	Kerkuil	Artikel 3.1
	Ooievaar	Artikel 3.1
	Ransuil	Artikel 3.1
	Roek	Artikel 3.1
	Slechtvalk	Artikel 3.1
	Sperwer	Artikel 3.1
	Wespendief	Artikel 3.1
Zoogdieren	Eekhoorn	Artikel 3.10
	Bunzing	Artikel 3.10
	Haas	Artikel 3.10
	Steenmarter	Artikel 3.10
	Vleermuizen*	Artikel 3.5
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Artikel 3.10

*Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis

De resultaten van de bureaustudie zijn gedurende het veldbezoek benut als hulpmiddel voor het bepalen welke soorten mogelijk binnen en rond het plangebied voor kunnen komen.

3.2 Veldbezoek

Gedurende het veldbezoek is, naast het plangebied, een zone rondom het plangebied bezocht om de aanwezige natuurwaarden te inventariseren. Deze zone wordt gehanteerd, omdat werkzaamheden die plaatsvinden binnen het plangebied effecten kunnen hebben op de omgeving. Deze zone wordt door de ter zake kundige ecooloog tijdens het terreinbezoek bepaald.

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.2.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten zijn ook de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie jaarrond beschermd zijn (categorie 1 tot en met 4) en soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5). Alle provincies hanteren een eigen lijst met (potentieel) jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen. Een overzicht van de soorten per provincie is weergegeven in bijlage 1.

De provincie Groningen heeft met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 gesteld dat er geen vaste lijst met jaarrond beschermde nesten wordt gehanteerd in de provincie Groningen, maar dat jaarronde bescherming afhankelijk is van de essentie van een nest. Wel erkent de provincie Groningen de lijsten van andere bevoegde gezagen. Om deze reden wordt de meest frequent gebruikte lijst jaarronde beschermde nesten gehanteerd en worden overige soorten met een essentieel nest toegevoegd indien van toepassing.

In onderstaande alinea's worden de soorten met een jaarrond beschermd nest en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie behandeld. Daarnaast worden de soorten met potentieel jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen behandeld die kunnen voorkomen binnen het plangebied of de directe omgeving. Hierbij wordt afgewogen of er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die de jaarronde bescherming kunnen rechtvaardigen.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is er gezocht naar jaarrond beschermde nesten binnen en rondom het plangebied. In de nabije omgeving zijn geen bomen aangetroffen met nesten of holten. Daarnaast zijn er rondom het plangebied geen hoge naaldbomen of dicht, oud bos aanwezig. Daardoor kan de aanwezigheid van boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespandief uitgesloten worden. Ook zijn er geen hoge gebouwen met richels, palen of masten met nestmogelijkheden aanwezig nabij het plangebied, waardoor tevens slechtvalk en ooievaar uitgesloten kunnen worden. Ook zijn er geen boerderijen of gebouwen met geschikte openingen aanwezig voor kerkuil in de directe omgeving van het plangebied. De watergangen nabij het plangebied zijn ongeschikt voor de grote gele kwikstaart vanwege de verharde oevers en afwezigheid van nissen onder de bruggen, waardoor de aanwezigheid van de grote gele kwikstaart ook wordt uitgesloten. Huismus en gierzwaluw kunnen niet worden uitgesloten in de directe omgeving van het plangebied vanwege geschikte nestlocaties in de woningen aan de Kerklaan en het aantreffen van in ieder geval één broedgeval van huismus in de woning aan de Kerklaan nummer 18. Daarnaast kan ook gierzwaluw hier niet worden uitgesloten in verband met invliegmogelijkheden in deze, maar ook in de andere woningen aan de Kerklaan.

Consequenties van de ingreep op de jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw staan beschreven in paragraaf 4.2.

Mogelijk jaarrond beschermde nesten

De aanwezigheid van mogelijk jaarrond beschermde nesten in en nabij het plangebied kunnen niet worden uitgesloten. Zo zou ekster of zwarte kraai een nest kunnen bouwen in de bomen langs de Kerklaan en zou zwarte roodstaart op het bedrijfsterrein in een kier een nest kunnen maken. Echter is er in de omgeving voldoende of zelfs beter alternatief beschikbaar voor deze soorten en geldt er dus geen zwaarwegende ecologische reden om de soorten als jaarrond beschermd te behandelen. Daarom geldt voor deze soorten hetzelfde als voor 'algemene broedvogels'.

Algemene broedvogels

Binnen en rondom het plangebied zijn diverse mogelijke broedlocaties voor algemene broedvogels. In de bomen kunnen soorten zoals vink en diverse soorten duiven tot broeden komen en in de bosschages kunnen bijvoorbeeld fitis, tjiftjaf of zwartkop broeden. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan dus niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foeragegebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foeragegebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foeragegebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foeragegebieden. Het ongeschikt maken van een foeragegebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

De bebouwing nabij het plangebied bevat dakbetimmering, open stootvoegen, ruimte tussen de dakpannen en daklijsten. Hierin kunnen diverse soorten gebouwbewonende vleermuizen een verblijfplaats hebben. De gebouwen in de omgeving zijn mogelijk geschikt als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijfplaats), gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en meervleermuis (geen paarverblijfplaats). Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat deze potentiële verblijfplaatsen gedurende de winter onder milde weersomstandigheden tevens door één of enkele vleermuizen benut worden. De bomen in het plangebied zijn tevens gecontroleerd op holten, spleten en loshangend schors, welke niet zijn aangetroffen, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten binnen het plangebied.

Consequenties van de ingreep op gebouwbewonende vleermuizen beschreven in paragraaf 4.2.

Vliegroutes

Mogelijk gebruiken vleermuizen de afscheiding tussen het plangebied en de Kerklaan, welke voornamelijk bestaat uit bomen en struiken, als vliegroute. Echter is er in de omgeving voldoende of zelfs beter alternatief beschikbaar voor de vleermuizen. Daarom wordt de aanwezigheid van een essentiële vliegroute in het plangebied uitgesloten.

Foerageergebied

Mogelijk worden de bomen en/of watergangen in en nabij het plangebied gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen. Echter is er in de omgeving voldoende of zelfs beter alternatief beschikbaar voor de vleermuizen. Daarom wordt de aanwezigheid van een essentieel foerageergebied in het plangebied uitgesloten.

3.2.3 Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied meerdere waarnemingen bekend zijn van beschermde zoogdiersoorten. Het gaat hier om de eekhoorn, bunzing, haas en steenmarter. Daarnaast kan op basis van habitat en verspreidingsgegevens de grote bosmuis niet worden uitgesloten in het plangebied.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in bosachtige biotopen. Ze leven in verschillende bostypen maar ook in tuinen, parken en houtwallen. Zolang er voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdiervereniging, z.d.). De eekhoorn bouwt zijn nesten in bomen om in te slapen en/of jongen in te werpen. Dergelijke nesten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Daarnaast is de omgeving van het plangebied even of zelfs meer geschikt om te foerageren voor eekhoorn. Derhalve wordt het plangebied niet als essentieel leefgebied gezien. Een overtreding op de Wet natuurbescherming ten opzichte van de eekhoorn is dus uitgesloten.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol. (Zoogdiervereniging, z.d.). Het plangebied heeft vanwege de vegetatierijke afscheiding met de Kerklaan een geschikt biotoop voor bunzing. Bunzing kan daarom niet worden uitgesloten in het plangebied.

Consequenties van de ingreep op de bunzing staan beschreven in paragraaf 4.2.

Haas

De haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders. Ze maken legers (ondiepe uithollingen) in bosranden, windkeringen, ruigtezomen en onder heggen. Ook in hoog gras of tussen de kluiten van een geploegde akker vind je hazenlegers. Hazen eten grassen (winter), kruiden (zomer) en akkerbouwproducten zoals graan, maïs, klover en aardappelen. (Zoogdiervereniging, z.d.). De open en kruidenrijke samenstelling van het plangebied, in combinatie met de houtige afscheiding tussen de Kerklaan welke ideaal is voor een leger, maakt het plangebied geschikt voor haas. Daarom kan de haas niet worden uitgesloten in het plangebied.

Consequenties van de ingreep op de haas staan beschreven in paragraaf 4.2.

Steenmarter

De steenmarter is een typische cultuurvolger. Binnen het territorium heeft de soort soms wel tientallen rustplaatsen. Rustplaatsen kunnen zich op veel plaatsen bevinden, zowel in bebouwd gebied alsook in het buitengebied. Verblijfplaatsen of nesten bevinden zich bijvoorbeeld in holtes of in openingen tussen platen en stenen (Zoogdiervereniging, z.d.). De bebouwing op het naastgelegen bedrijfsterrein en de afscheiding van het plangebied, voornamelijk bestaande uit bomen en struiken, zijn beide geschikt voor steenmarter om hier verblijfplaatsen te hebben. Steenmarter kan dus niet worden uitgesloten in het plangebied.

Consequenties van de ingreep op de steenmarter staan beschreven in paragraaf 4.2.

Grote bosmuis

De grote bosmuis was in Nederland van oorsprong gebonden aan oudere bosgebieden, maar komt in Nederland in toenemende mate ook voor in struwelen, bosranden en bosschages. De grote bosmuis breidt zich sinds circa 20 jaar enorm uit, waarschijnlijk door een combinatie van gunstige factoren. Regelmatig worden nieuwe vindplaatsen ver buiten het tot dan toe bekende verspreidingsgebied waargenomen (Zoogdiervereniging, z.d.). Aangezien het plangebied binnen het bekende verspreidingsgebied van de grote bosmuis valt, de afscheiding tussen het plangebied en de Kerklaan geschikt biotoop is én de soort een enorme toename in Nederland laat zien, kan de grote bosmuis in het plangebied niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op de grote bosmuis staan beschreven in paragraaf 4.2.

Overige beschermde zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitattypen (walvisachtigen, gewone zeehond, grijze zeehond en walrus), grote waterrijke milieus met voldoende dekking en moerasgebieden, brede watergangen met een rijke oeverbegroeiing en onderwatervegetatie (bever, otter, noordse woelmuis, waterspitsmuis) aanwezig. Tevens zijn er geen grote bosrijke gebieden met voldoende voedsel (wolf) aanwezig. Daarnaast valt het bekende verspreidingsgebied van meerdere soorten buiten het plangebied (wild zwijn, boomarter, damhert, das, edelhert, ondergrondse woelmuis en veldspitsmuis). Enkele zoogdiersoorten (gewone hamster, hazelmuis, lynx, wilde kat en eikelmuis) komen van nature zelfs alleen in Zuid-Limburg voor, waardoor de aanwezigheid van deze beschermde zoogdiersoorten wordt uitgesloten.

3.2.4 Reptielen

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (dikkopschildpad, Kemps zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad), heide-, laag- en hoogveen- of duinengebieden met een rijke vegetatiestructuur (gladde slang, zandhagedis, adder, levendbarende hagedis), rijk begroeide watergangen met een natuurlijke oever (ringslang) of bosrijke gebieden en heideterreinen met dichte vegetatie (hazelworm) aanwezig. De muurhagedis komt van nature alleen voor op de oude stadsmuren van Maastricht, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde reptielensoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.5 Amfibieën

In een straal van 2,5 kilometer rondom het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Echter zijn er net buiten deze straal wel waarnemingen bekend van poelkikker. Aangezien poelkikker lastig te herkennen is wordt deze soort nog wel eens gemist op diverse locaties. Aangezien er wel groene kikkers (verzamelnaam voor poelkikker, bastaardkikker en meerkikker) waargenomen in het plangebied, is het niet met zekerheid te zeggen dat dit geen poelkikkers betreffen.

Poelkikker

De poelkikker komt voor in schone, stilstaande, vrij voedselarme wateren zoals vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, uiterwaarden, agrarisch gebied en laagveen. Niet alleen tijdens de voortplanting, maar een groot deel van het zomerhalfjaar is de poelkikker in en om het water te vinden. De soort overwintert meestal op het land, bijvoorbeeld ingegraven in de grond, in muizenholletjes, onder stronken of in dammetjes waar puin aanwezig is (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Aangezien er binnen het plangebied een vegetatierijke samenstelling en watergangen aanwezig zijn kan poelkikker niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op de mogelijk aanwezige poelkikker worden behandeld in paragraaf 4.2.

Overige beschermde amfibieën

Het plangebied valt buiten de bekende verspreiding van een aantal soorten (rugstreeppad, boomkikker, heikikker, knoflookpad en kamsalamander). De geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, vinpootsalamander en vuursalamander komen daarnaast van nature alleen voor in Noord-Brabant en Zuid-Limburg, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde amfibieënsoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.6 Vissen

In de omgeving van het plangebied is geen marine habitat (houting, steur) of stromende rivieren, beken en meren met zuurstofrijk water aanwezig (beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal). Daarnaast valt het plangebied buiten de bekende verspreidingsgegevens van de grote modderkruiper. De aanwezigheid van deze beschermde vissoorten wordt daarmee uitgesloten.

3.2.7 Vlinders

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied 2 waarnemingen bekend zijn van de grote weerschijnvlinder.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder leeft in open plekken in bossen, zoals langs bospaden en bosranden. Als waardplant worden boswilg en grauwe wilg gebruikt, de imago's leven van sap van bloedende bomen (Vlinderstichting, z.d.). De grote weerschijnvlinder is een weinig mobiele vlinder, maar er liggen soms vele kilometers tussen de boom waar de vlinders vliegen en de plek waar de rups zich ontwikkelt. De grote weerschijnvlinder zet eieren af hoog in de toppen van wilgen. Deze wilgen moeten volop in de zon staan vanwege de warmte, maar de omgeving moet ook een hoge luchtvochtigheid bevatten. Daarom worden eieren vrijwel altijd in luwe zonnige locaties zoals inhammen langs brede bospaden afgezet. Het plangebied bevat wilgen, maar deze staan niet volledig in de zon. Daarnaast staan ze wel in de volle wind, wat de luchtvochtigheid niet ten goede komt. Aangezien de aanwezige waardplanten zich niet in geschikte omstandigheden bevinden kan essentieel leefgebied van de grote weerschijnvlinder in het plangebied worden uitgesloten.

Overige vlindersoorten

De meeste vlindersoorten zijn sterk gebonden aan het voorkeurs habitat, vaak in natuurgebieden, en zijn afhankelijk van de aanwezigheid van waardplanten. Tevens zijn er van veel soorten slechts enkele, geïsoleerde populaties bekend, of komen deze alleen voor in een specifieke regio in Nederland, als (Zuid) Limburg (donker pimperlblauwtje, bruin dikkopje, spiegeldikkopje), de Weerribben (grote vuurvlinder), de Veluwe (bosparelmoervlinder, kleine heivlinder, grote parelmoervlinder), Waddeneilanden (grote parelmoervlinder) of de Moerputten in Noord-Brabant (pimperlblauwtje).

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een natuurgebied met hoogveen, vennen en moeras (veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje), kruidenrijke schrale graslanden (veldparelmoervlinder, zilveren maan, kommavvlinder, aardbeivlinder), vochtige loofbossen (kleine ijsvogelvlinder, bruine eikenpage), heide of duinen (duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, aardbeivlinder), waar diverse beschermde vlindersoorten kunnen voorkomen. Van de soorten die tevens buiten natuurgebieden worden waargenomen, zoals sleedoornpage, teunisbloempijlstaart, iepenpage en grote vos, zijn geen waardbomen- en planten waargenomen binnen en rond het plangebied, of de omstandigheden (te weinig zon, te open omgeving, te dichte omgeving, etc.) zijn onvoldoende voor deze soort(en). Tot slot zijn enkele beschermde vlindersoorten reeds verdwenen uit Nederland (tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje en moerasparelmoervlinder), of worden sporadisch waargenomen als dwaalgast (apollovlinder en boszandoog). De aanwezigheid van deze beschermde vlindersoorten wordt daarmee uitgesloten.

3.2.8 Libellen

De meeste libellensoorten zijn sterk gebonden aan hun voorkeurs habitat, welke voor de meeste beschermde libellensoorten langs rivieren en beken (gaffellibel, rivierrombout, beekrombout, bosbeekjuffer, gewone bronlibel), laagveen en hoogveenmoerassen (hoogveenglanslibel), vennen (gevlekte witsnuitlibel, Noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel, gevlekte glanslibel, speerwaterjuffer) en heidevelden (overwintering Noordse winterjuffer) ligt. De groene glazenmaker komt daarnaast alleen voor bij sloten met een dichte krabbenscheervegetatie, welke niet zijn aangetroffen in het plangebied.

Enkele soorten behoeven zeer specifiek habitat, zoals voedselarme tot iets voedselrijkere vennen en bosplasjes met (vaak) waterlelies (oostelijke witsnuitlibel), laagveen en heldere, matig voedselrijke wateren met kniediep water en vegetatie van verticale stengels van lisdodde, riet en holpijp (donkere waterjuffer), begroeide moerassige plaatsen en verlandingszones van matig voedselarme vennen en petgaten (Kempense heidelibel) of zonnige, vaak kalkrijke stroompjes en bronnen met rijke water- en oevervegetatie met bij voorkeur kleine watereppe (mercurwaterjuffer). Waarnemingen van deze soorten zijn vaak afkomstig uit een specifieke geografische regio, zoals de Catspoel en Dellebuursterheide (oostelijke witsnuitlibel), de Weerribben en voorheen het Naadermeer (donkere waterjuffer) en zeer specifieke locaties in Limburg en voorheen Noord-Brabant en Overijssel (mercurwaterjuffer). De Kempense heidelibel is van origine alleen bekend in de Kempen, echter heeft het verspreidingsgebied van de soort zich in de afgelopen jaren flink uitgebreid. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van deze beschermde libellensoorten uitgesloten.

3.2.9 Kevers

De beschermde keversoorten in Nederland zijn afhankelijk van bossen met dood eikenhout (vliegend hert, heldenbok), populierenhout (vermiljoenkever) en holle bomen (juchtleerkever), of sloten en kanalen zonder krooslaag (gestreepte waterroofkever) en grote vennen (brede geelgerande waterroofkever). De verspreiding van een aantal van deze soorten beperkt zich tevens tot zeer specifieke locaties zoals een bos nabij Kerkrade (juchtleerkever), enkele vennen in Drenthe en de kop van Overijssel (brede geelgerande waterroofkever) en enkele eikenbossen bij Zwolle, bij Alkmaar en bij het rivierengebied (heldenbok), hoewel soms oude en nieuwe populaties (her)ontdekt worden. Het plangebied is niet gelegen nabij het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van deze beschermde keversoorten uitgesloten.

3.2.10 Haften

Er is één haftensoort beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de oeveraas, welke van nature voorkwam in de rivieren in Nederland, maar echter rond 1900 verdwenen is uit Nederland. De aanwezigheid van de oeveraas wordt daarmee uitgesloten.

3.2.11 Weekdieren

Er zijn twee weekdiersoorten beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de Bataafse stroommossel en de platte schijfhoren. De Bataafse stroommossel is reeds verdwenen uit Nederland en het plangebied ligt buiten de bekende verspreidingsgegevens van de platte schijfhoren. Beschermde weekdieren kunnen daarom uitgesloten worden in het plangebied.

3.2.12 Kreeftachtigen

De enige beschermde kreeftachtige is de Europese rivierkreeft. Van nature kwam deze soort voor in de stroomgebieden langs de grotere rivieren. Tegenwoordig is er nog één populatie bekend van de Europese rivierkreeft op een landgoed nabij Arnhem. Het plangebied bevindt zich niet in de nabijheid van dit landgoed, waardoor de aanwezigheid van beschermde kreeftachtigen kan worden uitgesloten.

3.2.13 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied, de duinen langs de westkust, Waddeneilanden of in het heuvelland van Zuid-Limburg. Enkele plantensoorten groeien echter wel op stikstofrijke en bemeste bodems (o.a. brave hendrik, kruipend moerasscherm, brede wolfsmelk, dreps, korensla, naakte lathyrus, scherpkruid, smalle raai en wolfskers), maar komen alleen voor op specifieke geografische locaties zoals in Zuid-Limburg, of hebben andere eisen zoals een vochtige groeiplaats, specifieke bodemsoort of schaduw. Tevens verspreiden de meeste beschermde plantensoorten zich slecht, waardoor er vaak enkele geïsoleerde populaties bekend zijn. Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.2.14 Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de (deels) te dempen sloten leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden.

Consequenties van de ingreep op niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën staan beschreven in paragraaf 4.2.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Onderstaand wordt gebruik gemaakt van de term “verstoringszone”. Deze term heeft betrekking tot de invloedssfeer welke is bepaald op de verwachte maximale verstoring die de onderhavige werkzaamheden mogelijk hebben op aanwezige natuurwaarden. Hierbij is rekening gehouden met tussenliggende elementen, visuele verstoring, verstoring door geluid, en verstoring door trillingen. De verstoringszone is per mogelijk aanwezige soort op basis van expert judgement bepaald aan de hand van deze verstoringseffecten en omgevingsfactoren, alsmede de gevoeligheid van de betreffende soort op basis van ecologie.

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Huismus en gierzwaluw	3.1	Huismus zeker, gierzwaluw waarschijnlijk
Algemene broedvogels	Diverse soorten	3.1	Waarschijnlijk
Vleermuizen	Gebouwbewonende soorten	3.5	Mogelijk
Overige zoogdieren	Steenmarter, bunzing, haas en grote bosmuis	3.10	Mogelijk
Amfibieën	Poelkikker	3.5	Mogelijk
Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	Diverse soorten	Zorgplicht	Waarschijnlijk

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Nabij het plangebied bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw. Van huismus is zelfs geconstateerd dat er een broedgeval aanwezig is in de woning aan de Kerklaan nummer 18. Zowel huismus als gierzwaluw zijn beide een zekere mate van verstoring gewend, aangezien ze leven in een urbane omgeving. Daarnaast wordt het bedrijfsterrein met regelmaat betreden door groot materieel, voornamelijk om de (sta)caravans te verplaatsen. De werkzaamheden ten behoeve van de inrichting van het braakliggende terrein zullen dus niet meer verstrend zijn voor huismus en gierzwaluw dan de huidige situatie en aangezien er niet gewerkt zal worden aan de gebouwen waar deze soorten (mogelijk) in zitten is een overtreding op de Wet natuurbescherming ten opzichte van huismus en gierzwaluw uitgesloten.

Algemene broedvogels

In en rondom het plangebied komen mogelijk diverse soorten algemene broedvogels voor. Voornamelijk de soorten die broeden op het werkterrein zelf, of in de afscheiding tussen het werkterrein en de Kerklaan kunnen verstoord worden door de werkzaamheden. Er is niet bekend wanneer de werkzaamheden zullen plaatsvinden. Wanneer werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen (globaal van 15 maart tot en met 15 juli), worden actieve broedgevallen mogelijk verstoord. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder de vervolgstappen in acht te nemen.

Vervolgstappen ten opzichte van de mogelijk aanwezige algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 5.1.

Vleermuizen

De bebouwing nabij het plangebied bevat dakbetimmering, open stootvoegen, ruimte tussen de dakpannen en daklijsten. Hierin kunnen diverse soorten gebouwbewonende vleermuizen een verblijfplaats hebben. De gebouwen in de omgeving zijn mogelijk geschikt als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats. Er worden geen gebouwen aangetast tijdens de werkzaamheden, dus de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen zullen intact blijven. Echter is het verstoren van de vleermuizen door bijvoorbeeld verlichting ook in strijd met de Wet natuurbescherming. Tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal van 15 maart tot en met 15 oktober) dient er op een dergelijke manier gewerkt te worden die niet nadelig is ten opzichte van de mogelijk aanwezige vleermuizen.

Vervolgstappen ten opzichte van de mogelijk aanwezige vleermuizen staan beschreven in paragraaf 5.2.

Overige zoogdieren

Steenmarter

De bebouwing op het bedrijfsterrein en de afscheiding van het plangebied, voornamelijk bestaande uit bomen en struiken, zijn beide geschikt voor steenmarter om hier verblijfplaatsen te hebben. Aangezien een (klein) gedeelte van de afscheiding tussen het werkterrein en de Kerklaan zal worden gerooid, is het mogelijk dat een eventueel aanwezig verblijfplaats van steenmarter wordt vernietigd. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Er dient nader onderzoek plaats te vinden om te constateren of steenmarter wel of niet aanwezig is binnen het plangebied.

Vervolgstappen ten opzichte van de mogelijk aanwezige steenmarter staan beschreven in paragraaf 5.3.

Bunzing

Vanwege verspreidingsgegevens en biotoop is niet uit te sluiten dat bunzing voorkomt in het plangebied. Ten behoeve van de werkzaamheden zal mogelijk een (klein) gedeelte van de afscheiding tussen het werkterrein en de Kerklaan worden gerooid, waardoor het mogelijk is dat eventuele aanwezige verblijfplaatsen van de bunzing worden vernietigd. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Er dient nader onderzoek plaats te vinden om te constateren of verblijfplaatsen van de bunzing wel of niet aanwezig zijn binnen het plangebied.

Vervolgstappen ten opzichte van mogelijk aanwezige bunzing staan beschreven in paragraaf 5.4.

Haas

Het biotoop van het plangebied is geschikt voor haas. Daarnaast is haas bekend in de omgeving. Mogelijk heeft de haas verblijfplaatsen (legers) in het plangebied, waardoor essentieel leefgebied van de haas niet is uit te sluiten in het plangebied. Door de werkzaamheden zal het leefgebied van haas verdwijnen in het plangebied. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden om te constateren of de haas wel of niet aanwezig is binnen het plangebied.

Vervolgstappen ten opzichte van mogelijk aanwezige haas staan beschreven in paragraaf 5.5.

Grote bosmuis

Aangezien het plangebied binnen de bekende verspreidingsgegevens van de grote bosmuis valt, de afscheiding tussen het plangebied en de Kerklaan geschikt biotoop is én de soort een enorme toename in Nederland laat zien, kan de grote bosmuis in het plangebied niet worden uitgesloten. Omdat een (klein) gedeelte van de afscheiding tussen het werkterrein en de Kerklaan zal worden gerooid, is het mogelijk dat eventuele aanwezige verblijfplaatsen van grote bosmuis worden vernietigd. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Er dient nader onderzoek plaats te vinden om te constateren of grote bosmuis wel of niet aanwezig is binnen het plangebied.

Vervolgstappen ten opzichte van mogelijk aanwezige grote bosmuis staan beschreven in paragraaf 5.6.

Poelkikker

Het plangebied heeft geschikt biotoop voor de poelkikker. Aangezien er watergangen gedempt worden en er gewerkt wordt en hier rondom graafwerkzaamheden gaan plaatsvinden zal de mogelijk aanwezige poelkikker verstoord worden. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden om te constateren of poelkikker wel of niet aanwezig is in het plangebied.

Vervolgstappen ten opzichte van de mogelijk aanwezige poelkikker staan beschreven in paragraaf 5.7.

Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de sloot die mogelijk gedempt gaat worden leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Om te voorkomen dat er vissen en amfibieën onnodig gedood worden, wordt aangeraden om de vervolgstappen in paragraaf 5.4 op te volgen.

Vervolgstappen ten opzichte van mogelijk aanwezige niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën staan beschreven in paragraaf 5.8.

5 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden de vervolgstappen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgstappen kunnen bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgstap kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een specifieke werkwijze worden omschreven waardoor negatieve effecten worden voorkomen en de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing.

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Algemene broedvogels	Diverse soorten	3.1	Waarschijnlijk	Werken buiten broedseizoen of hanteren specifieke werkwijze (volgens paragraaf 5.1)
Vleermuizen	Diverse gebouwbewonende soorten	3.5	Mogelijk	Werken buiten actieve periode of hanteren specifieke werkwijze (volgens paragraaf 5.2)
Overige zoogdieren	Steenmarter, bunzing, haas en grote bosmuis	3.10	Mogelijk	Nader onderzoek
Amfibieën	Poelkikker	3.5	Mogelijk	Nader onderzoek
Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	Diverse soorten	Zorgplicht	Mogelijk	Specifieke werkwijze (paragraaf 5.5)

5.1 Algemene broedvogels

Algemene broedvogels

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen:

Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan op verschillende manieren.

- Door het plaatsen van (fluit)linten in grasland kunnen weidevogels en grondbroeders buiten het plangebied gehouden worden;
- Door het van tevoren kappen van bomen en struiken binnen het plangebied is er geen nestgelegenheid meer voor verschillende soorten zangvogels zoals merel en zwartkop en niet zangvogels als houtduif;
- Door het kort maaien en kort houden van de oevervegetatie (waaronder bijvoorbeeld rietkragen maar ook pitruspollen) is er geen nestgelegenheid voor watervogels zoals meerkoet, waterhoen en wilde eend, en voor rietvogels zoals blauwborst, rietzanger en rietgors.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

Bovengenoemde preventieve maatregelen kunnen alleen worden toegepast indien deze niet van invloed zijn op de andere (mogelijk aanwezige) beschermde natuurwaarden.

5.2 Vleermuizen

De omgeving van de werkzaamheden kan door vleermuizen in gebruik zijn als verblijfplaats, vliegroute en/of foerageergebied. Het verstoren van verblijfplaatsen of essentiële vliegroutes en foerageergebieden is een overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Er moet tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst, dan dienen onderstaande mitigerende maatregelen opgevolgd te worden.

Mitigerende maatregelen:

- Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van gebouwen, waterpartijen en –gangen, en bomen;
- Indien verlichting gevoerd moet worden dient er gekozen te worden voor amberkleurige verlichting.

5.3 Nader onderzoek steenmarter

Aangezien een (klein) gedeelte van de afscheiding tussen het werkterrein en de Kerklaan zal worden gerooid, is het mogelijk dat een eventueel aanwezig verblijfplaats van steenmarter wordt vernietigd. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming. Er dient nader onderzoek plaats te vinden om te constateren of verblijfplaatsen van de steenmarter wel of niet aanwezig zijn binnen het plangebied.

Nader onderzoek naar steenmarter wordt gedaan door het plaatsen van wildcamera's. Nader onderzoek naar steenmarter kan het gehele jaar plaatsvinden, in de optimale periode (maart-augustus) dienen onderzoeksmaterialen minstens 6 weken in het plangebied te worden geplaatst. Wanneer het onderzoek van september tot en met februari wordt uitgevoerd, dienen de materialen minstens 12 weken te worden geplaatst, omdat de trefkans dan kleiner is.

5.4 Nader onderzoek bunzing

Doordat het plangebied geschikt leefgebied is voor bunzing, is deze soort niet uit te sluiten. Daarom dient er nader onderzoek plaats te vinden in het plangebied naar bunzing. Hiervoor wordt een algemeen onderzoek naar kleine marterachtigen gehanteerd.

Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn kleine marterachtigen beschermd en dient er voorafgaand aan de werkzaamheden nader onderzoek plaats te vinden. Er zijn verschillende methoden die toegepast kunnen worden bij nader onderzoek naar kleine marterachtigen (sporenbuizen, struikrovers, wildcamera's). Hoeveel van elk er nodig zijn, is afhankelijk van de grootte van het geschikte gebied en het te gebruiken materiaal. Gezien de omvang van het plangebied en de indeling van de elementen op het terrein zullen één wildcamera's en één struikrover voldoende zijn. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen kan het gehele jaar plaatsvinden, in de actieve periode (maart-augustus) dienen onderzoeksmaterialen minstens 6 weken in het plangebied te worden geplaatst. Wanneer het onderzoek van september tot en met februari wordt uitgevoerd, dienen de materialen minstens 12 weken te worden geplaatst, omdat de trefkans dan kleiner is.

5.5 Nader onderzoek haas

Het plangebied bevat geschikt biotoop voor de haas. Hierdoor kan de haas niet worden uitgesloten in het plangebied. Om aan te tonen of uit te sluiten dat de haas zich in het plangebied bevindt dient nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Voor de haas bestaat geen officieel protocol voor nader onderzoek. Derhalve is op basis van expert judgement een onderzoeksmethode bepaald. Een geschikte methode om de aan- dan wel afwezigheid van de haas vast te stellen is het plaatsen van wildcamera's. Het benodigde aantal wildcamera's is afhankelijk van de grootte en de eigenschappen van het gebied. In dit geval is bepaald dat de aan- dan wel afwezigheid van de haas vastgesteld kan worden middels dezelfde methode als het onderzoek naar de bunzing, mits hierbij gebruik gemaakt wordt van wildcamera's. Dit houdt in dat in de meest actieve periode (maart-augustus) minstens 6 weken wildcamera's in het plangebied worden geplaatst. Wanneer het onderzoek van september tot en met februari wordt uitgevoerd, dienen de materialen minstens 12 weken te worden geplaatst, omdat de trefkans dan kleiner is.

5.6 Nader onderzoek grote bosmuis

Het nader onderzoek naar grote bosmuis dient conform de algemeen geaccepteerde standaard, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging, uitgevoerd te worden. Bij deze methode wordt gebruik gemaakt van Longworth of Heslinga lifetraps. Dit zijn vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Na behandeling worden de muizen direct weer losgelaten op de plek waar ze zijn gevangen.

Er dient gewerkt te worden met raaien van standaard 20 vallen. De vallen worden in paren geplaatst in het plangebied. Tussen twee afzonderlijke vallen zit maximaal vijf meter, tussen twee vallenparen 10 tot 20 meter. De vallen worden twee dagen voordat het daadwerkelijke vangen plaatsvindt, in het veld gezet met voer (gemengd graan, wortel en appel) en hooi, zonder dat de vallen dicht kunnen vallen (het zogenaamde pre-baiten). Hiermee wordt de vangkans vergroot. Na het pre-baiten worden meelwormen aan de vallen toegevoegd en worden de vallen in de ochtend van de derde dag op scherp gezet. Vervolgens worden alle vallen om de 8 uur gecontroleerd (dus 3 keer per etmaal). Bij elke monitoringsronde worden de vallen op exact dezelfde plek teruggelegd.

Het heeft de voorkeur het onderzoek uit te voeren in het najaar (gelieve oktober) wanneer de populatiedichtheden van de kleine zoogdieren het grootst zijn, waardoor de kans om een soort te vangen maximaal is. Het is eventueel mogelijk het onderzoek in het vroege voorjaar uit te voeren, hoewel dit niet als optimaal wordt beschouwd.

Omdat het onderzoeken van muizen maatwerk vereist, dient er voor het uitvoeren van het onderzoek een afgestemde onderzoeksmethode opgezet te worden, welke het beste past bij de situatie.

5.7 Nader onderzoek poelkikker

Het nader onderzoek naar poelkikker kan op meerdere manieren gedaan worden. Een manier is om naar kooractiviteit te luisteren bij het voortplantingswater. Voor de poelkikker kan dit nader onderzoek gedaan worden door twee bezoeken te brengen in de maanden mei en juni. Ook kunnen volwassen dieren gevangen worden met een schepnet. Dit nader onderzoek bestaat uit 3 bezoeken waarbij gedurende een half uur de watergangen bevist worden met een schepnet. Hierbij is het doel om kikkers te vangen. Dit nader onderzoek moet gebeuren tijdens de actieve periode van poelkikker (april tot en met augustus).

5.8 Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de sloot die gedeeltelijk gedempt wordt leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Bij het dempen van de sloot wordt daarom geadviseerd om werkzaamheden zoveel mogelijk in de maanden september en oktober uit te voeren doordat dan na de voortplantingsperiode en voor de winterrust van amfibieën gewerkt wordt. Werk in ieder geval bij een watertemperatuur boven de 5°C en wanneer er geen ijsvorming is. Er dient langzaam, in één richting gewerkt te worden, richting delen van de sloot die niet aangetast zullen worden. Hierdoor kunnen dieren de werkzaamheden ontvluchten. Indien deze werkwijze wordt toegepast zijn er geen belemmeringen meer ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

6 Conclusie

In opdracht van FD Caravans heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan de Kerklaan 14, 16 en 18 in Oude Pekela, gemeente Pekela, provincie Groningen. De QuickScan is uitgevoerd om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming op te sporen. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Uit de QuickScan is gebleken dat algemene broedvogels, gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter, bunzing, haas, grote bosmuis en poelkikker mogelijk aanwezig zijn.

Voor algemene broedvogels heeft het de voorkeur om buiten het vogelbroedseizoen te werken. Indien toch gestart wordt met de werkzaamheden aan het begin of te midden van het vogelbroedseizoen, dienen de maatregelen gevolg te worden zoals beschreven in paragraaf 5.1.

Voor de steenmarter, bunzing, haas, grote bosmuis en poelkikker dient een nader onderzoek plaats te vinden zoals beschreven in paragraaf 5.3 tot en met 5.7.

Voor de gebouwbewonende vleermuizen en niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën dient een specifieke werkwijze te worden gevolgd zoals beschreven in paragraaf 5.2 en 5.8.

Voor het verstoren of vernietigen van nest- of verblijfsplaatsen van beschermde diersoorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Om deze ontheffing te verkrijgen, dient er in ieder geval gemitigeerd te worden voor het verlies aan nest- of verblijfsplaatsen, welke mogelijk middels het nader onderzoek zullen worden aangetoond. Bij het aanbieden van deze mitigatie dient tevens rekening gehouden te worden met soort-specifieke eisen en aanvullende voorschriften vanuit de ontheffing. Met name de vaak verplichte gewenningsperiode kan ervoor zorgen dat het planvoornemen langer uitgesteld moet worden dan vooraf gedacht, de vertraging kan hierbij oplopen tot een jaar. Wanneer men echter de alternatieve verblijfplaatsen aanbiedt, voordat het nader onderzoek heeft plaatsgevonden, kan de gewenningsperiode alvast beginnen en kunnen de werkzaamheden mogelijk eerder worden uitgevoerd.

Gorredijk, juni 2023
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 6 juni 2023.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdierverseniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina libellen. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>
- FLORON (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Zoogdierverseniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>

Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie

Provincie Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Groningen*

Tabel 1. Jaarrond beschermde nesten in de provincies Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Groningen*.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.

*De provincie Groningen heeft met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 gesteld dat er geen vaste lijst met jaarrond beschermde nesten wordt gehanteerd in de provincie Groningen, maar dat jaarronde bescherming afhankelijk is van de essentie van een nest. Wel erkent de provincie Groningen de lijsten van andere bevoegde gezagen. Om deze reden wordt de meest frequent gebruikte lijst jaarronde beschermde nesten gehanteerd en worden overige soorten met een essentieel nest toegevoegd indien van toepassing.

Provincie Limburg

Tabel 2. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Limburg.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	2	Bijeneter	4
Boomvalk	3	Blauwe reiger	4
Bosuil	2	Buizerd	4
Gierzwaluw	2	Draaihals	4
Grote gele kwikstaart	2	Grauwe klauwier	4
Havik	3	Grutto	4
Huismus	2	IJsvogel	4
Huiszwaluw	2	Kramsvogel	4
Kerkuil	1	Kwartelkoning	4
Oehoe	1	Oeverzwaluw	4
Ooievaar	2	Paapje	4
Raaf	3	Ringmus	4
Ransuil	3	Roerdomp	4
Rode wouw	3	Sperwer	4
Roek	1	Spotvogel	4
Slechtvalk	2	Visdief	4
Steenuil	1	Wulp	4
Torenvalk	3	Zomertortel	4
Wespendief	3	Zwarte specht	4
Zwarte wouw	3		

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.

Categorie 4: vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel is om elders een nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Provincie Overijssel

Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Overijssel.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5
Boomvalk	4	Bonte vliegenvanger	5
Bosuil	3	Boomklever	5
Buizerd	4	Boomkruiper	5
Gierzwaluw	2	Draaihal	5
Grote gele kwikstaart	3	Gekraagde roodstaart	5
Havik	4	Glanskop	5
Huisbus	2	Grauwe vliegenvanger	5
Huiswaluw	2	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Oehoe	3	Grutto	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Raaf	4	Kleine bonte specht	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Roek	2	Middelste bonte specht	5
Slechtvalk	3	Oeverwaluw	5
Sperwer	4	Ringmus	5
Steenuil	1	Spreeuw	5
Torenvalk	4	Tapuit	5
Wespendief	4	Tureluur	5
Zeearend	4	Veldleeuwrik	5
Zwarte specht	3	Wulp	5
Zwarte wouw	4	Zomertortel	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terug keren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Provincie Flevoland

Tabel 4. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Flevoland.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5b	Oeverwaluw	5b
Bosuil	4	Boomvalk	5a	Ooievaar ¹	5a
Gierzwaluw	2	Buizerd	5a	Raaf	5a
Grote gele kwikstaart	3	Draaihal	5b	Rode wouw	5a
Huismus	2	Groene specht	5b	Sperwer	5a
Kerkuil ²	1	Grote bonte specht	5b	Spreeuw	5b
Ransuil	4	Havik	5a	Tapuit	5b
Roek	2	Huiswaluw	5b	Wespendief	5a
Slechtvalk	3	IJsvogel	5b	Zeearend	5a
Steenuil	1	Kleine bonte specht	5b	Zwarte specht	5b
Torenavalk	3	Middelste bonte specht	5b	Zwarte wouw	5a
		Oehoe	5a		

¹) Wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder ontheffing. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende nesten in de hoogspanningsmast te worden aangeboden binnen hetzelfde territorium.

²) In het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5a: in beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn.

Categorie 5b: in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Provincie Friesland

Tabel 5. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland (tot inwerkingtreding omgevingswet).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverzwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiszwaluw	5	Zwarte specht	5

Uit een conceptversie omgevingsverordening van 2021 blijkt dat mogelijk met ingang van de omgevingsverordening in de provincie Fryslân een nieuwe lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treedt, deze is echter nog niet definitief gemaakt en daarom nog niet geldig. Ook is het mogelijk dat deze lijst nog wijzigt of aan bepaalde voorwaarden verbonden is. In onderstaande tabel is opgenomen welke soorten met ingang van de omgevingsverordening jaarrond beschermd zijn in de provincie Fryslân.

Tabel 6. Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland vanaf inwerkingtreding omgevingswet (mogelijk vanaf 2023).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Ransuil	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Ringmus	2	Blauwe kiekendief	5
Boomvalk	4	Roek	2	Boerenwaluw	5
Bosuil	3	Slechtvalk	3	Bontbekplevier	5
Buizerd	4	Sperwer	4	Eider	5
Draaihals	4	Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Dwergstern	2	Stormmeeuw	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Torenvalk	3	Grote mantelmeeuw	5
Grote gele kwikstaart	3	Wespendief	4	Grutto	5
Grote stern	2	Zeearend	4	Kleine bonte specht	5
Grote zilverreiger	2	Zwarte specht	3	Kleine mantelmeeuw	5
Havik	4	Zwarte stern	2	Kokmeeuw	5
Huismus	1	Zwarte wouw	4	Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2	Zwartkopmeeuw	2	Middelste bonte specht	5
IJsvogel	3			Oeverzwaluw	5
Kerkuil	1			Paapje	5
Lepelaar	2			Ruigpootuil	5
Noordse stern	2			Scholekster	5
Oehoe	3			Spreeuw	5
Ooievaar	3			Strandplevier	5
Purperreiger	2			Visdief	5
Raaf	3			Zilvermeeuw	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.